

LO GERONÉS

PERIÓDICH DE AVISOS Y NOTICIES

PORTA-VEU DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Gerona.	1	pesseta trimestre
Fora..	1'25	id. id.
Estranger.	1'50	id. id.

Un número 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Rambla Llibertat, 31

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin á la Redacció, se 'n donará compte en lo Setmanar.

Any VI.

Divendres 5 de Maig de 1899

Núm. 254.

SIGUÉM PREVISORS

Pocas vegadas lo catalanisme ha passat una crisi tan fonda y de tanta trascendencia per la nacionalitat catalana, com la que està passant avuy. Las persecucions que han sofert en el camp de l' idea las manifestacions del nostre poble; las corruptelas introduhidas de una manera quasi inconcient en nostres costums; l' intervenció directa en nostre regiment, per part del poder central; res ha pogut matar ni menos enmalalir lo sentiment y l' idea que, sana y vigorosa, fermenta en lo cor y en lo cervell de nostre poble: res, enterament, ha pogut aminorar y defallir los principis regionalistas qu' en la nació catalana inculcaren los poetas ab sos himnes, los historiadors ab sas memorias, los excursionistas ab sas investigacions; y com á conseqüencia de tot aquest aplech de iniciativas, los restauradors de la fórmula política, ab sa enérgica propaganda.

Mes, aquella sava vigorosa, que poch temps arrera se va inocular en nostre juventut, feu que, potenta y enérgica fermentés en lo cor de la gent d' avuy dia, y que la doctrina catalanista arribás, com ha arribat, á ser y formar un cos de doctrina y de principis admesos y reconeguts per totas las personas d' elevat criteri, y per totas las nacions que mogudas per l' ilustració forman part de la civilisació moderna: avuy, ¡sembla mentida! avuy se trova en perill de ser adulterada, y si per desgracia, la sanch s' arriba á envenenar, lo cos acabarà per corrompres, y necessariament se trobarà á sobre l' hora de la mort.

No dich que morirà, porque l' idea no pot morir en una societat que té conciencia de lo que es; pero, pera nosaltres, pera la nostra generació, equivat á la mort lo destruir en un sol moment totas las forsas acobladas en tants anys de lluytas y sacrificis.

La idea de la nacionalitat catalana està encarnada en nostre poble de tal manera, que no hi ha dupte de que aquest ja té exacta conciencia de sa personalitat; y aixó basta y sobra pera veure realisada dintre poch, d' una manera ó altre, la esperansa concebuda per nostres pares al practicar los primers travalls de la propaganda catalanista.

Aquest ràpit y enérgich moviment del nostre credo, no ha passat inadvertit per las personas que tenen á son càrrech la direcció del poder central, y aquéstras, en lloch de donar vida y expansió á la nació catalana pera fer que ab verdader amor continuessen los llassos de germanor que uneixen als pobles y per lo tant més próspera la vida de unió entre 'ls mateixos, han procurat per tots los medis possibles que perdés son verdader caracter peculiar qualsevol acte que s' pogués realisar de manifestació verdaderament catalana; y, naturalment, qualsevol ordre del poder central que fos encaminada á aquest objecte, era causa suficient per evidenciar la mala conducta del centre, y com á conseqüencia d' aixó, més se movia l' entussiasme del poble, més creixia l' amor á la terra, y més sacrificis se feyan pera no permetre l' adulteració de la manera de ser de Catalunya. No cal dir, donchs, que las conseqüencias eran contraproduhents á la tendencia unificadora, y per lo tant, favorian á la causa catalana, perquè l' hi excitavan més l' entussiasme, l' hi afirmavan més l' amor á la terra, y l' hi donavan ocasió pera justificar més y més las queixas que tenia, y poguer cridar ab més rahó l' ajuda dels que podían semblar indiferents al moviment regional.

Mes, l' última tentativa portada á cap per lo poder central pera aniquilar ó reduhir las forsas del catalanisme, pot ser de funestas conseqüencias, si 'ls catalanistas no obran ab la previsió y bona fé que han acreditat tenir en tots los actes portats á terme fins fa poch.

A ningú s' amaga, y està en la conciencia de tothom, que las tendencias del poder central van dirigidas exclusivament á matar la vida nacional de Catalunya, y á fer d' aquesta una provincia castellana; y per aixó, agolats tots los medis de destrucció que tenian, ara sembla que han escapat lo sistema d' atracció, hipòcritament combinat, pera que, deixantnos caure en sos brassos, poguèrnos extreure més comoditat, y afogarnos ab tota la facilitat possible.

Y, pena fa 'l dirho! degut á la debilitat de caràcter, ó á la falta de previsió, no volém suposarhi miras egoístas, hi

ha qui creu que 'ls projectes del govern han de tornarnos part de nostra personalitat, restituintnos una altre part de las llibertats perdudas; y confiatsen que bastará aixó pera fer avensos dintre del nostre sistema polítich, contribuèixen directament á sostenir un sistema centralisador, que, de arrelarse en lo govern d' Espanya, nos faria abdicar inconcientment de tota altra iniciativa, sens perjudici de que un cop divididas las forsas catalanistas entressen poch á poch ó de sopte á un altre estat més centralisador y més absorvent.

Tots los projectes que 'l govern de Madrid vol plantejar á Catalunya, suposant que ho fassi, no son ni poden esser may conseqüencias de una vida nacional purament catalana; la diputació única catalana podrá afalagar á alguns interessats en la cosa; pero, basada en lo sistema actual de constituhirse, no será més que fer una sóla provincia de las quatre en qu' està dividida, y criar una especie de antagonisme entre nostre gent, desagermanantla, y fermentant entre ella odis á causa de l' absorció que necessariament vindria, y fer de tal manera que 'l poble 'n tragués la falsa conseqüencia d' esperar un nou centralisme barceloni dintre del sistema catalanista. Lo projecte de recaudació de contribucions; lo sistema pera 'l servey de las armas; l' apendix al Códich Civil; tot, enterament tot, son cosas que vindrán molt bé pera satisfacer petitas aspiracions dels que no comprenen lo sentiment de patria, cosas que no tenen en sí res de nostres principis; ans al contrari, que servirían solzament pera desvirtuarlos y desacreditarlos.

Lo catalanisme no ha consistit may en atraures las simpatias del poder central pera que 'ns donga una ó altra pesa de la máquina; may ha trevallat pera que lo govern desde Madrid, lo dirigís en la marxa de la familia, ni l' hi senyalés per hont devia passar pera conseguir l' aspiració d' un poble completament lliure dintre de sa nacionalitat.

Lo catalanisme no ha aspirat may á conseguir certas y determinadas llibertats autónomas, donadas en forma de regalo per una forsa centralisadora, que árbitre de las disposiciones gubernativas, pot restringirlas més ó menos, desvirtuarlas ó anularlas, segons sia la tendencia més ó menos interessada en unificar l' esperit nacional espanyol.

Diferent de tot aixó: la doctrina catalanista, té com á fonament principal la completa restauració de la patria catalana, que, encara que unida ab llassos més ó menos germanívols ab las demás regions d' Espanya, no per aixó té d' abdicar de las facultats inherents que posseheix com un poble nacional completament lliure en la seva manera de ser, en totas las manifestacions de la vida social.

L' independencia que havém de conseguir dintre de l' unitat espanyola, no l' havém d' esperar ab concessions ni ab Reals Decrets, que com á sorlits del centre poden ser mistificats, ó en altre cas, anulats per altres Reals Decrets, dictats á pler y gust de l' esperit centralisador; sino que ha de ser nascuda de nostre propia naturalesa y per lo tant regoneguda, per la senzillíssima rahó de qu' és, per lley llogica y natural: y dintre d' aquesta abdicació que 'l poder central té de fer respecte de nosaltres; allavors la conseqüencia será infalible, porque nosaltres, y solzament nosaltres, serém qui dictará ó derogará las disposiciones que siguen necessarias per la conservació del nostre poble, tant en la part moral, com en la vida material.

Fora d' aixó, tots los catalanistas que creuhen satisfacer las aspiracions de l' idea, conseguint lo plantejament de determinadas manifestacions de la vida catalana, fan un gran mal á la causa, sobre tot donant forsas al govern que las planteji, y desmembrant las que forman lo núcleu del catalanisme; puig, aquestas, que per si solas poden arribar á conseguir l' implantació de la vida catalana, quedaran reduhidas, y lindran de confiar ab una altre generació més ferma y decidida que pugue continuar l' obra tant ben comensada. D' altra manera, si s' està content y satisfet d' obtenir lo poch que s' preté donar, que neguém sigue del credo catalanista, viurém dividits y potser enemistats, y després, quan cansat lo poder central desfassi ab un cop de ploma lo que en tal sentit pugue haver fet, costará molt unirnos altre vegada, y faltats de forsas, ja no tindrem més remey que confiar á nostres fills lo que podríam, sense gaires trevalls, llegarlos hi nosaltres.

P. DE P.

LOS SENADORS PER CATALUNYA

Han resultat nombrats senadors per Catalunya los senyors següents:

PROVINCIA DE BARCELONA

- D. Joan Comas y Masferrer, catalá, sagastí.
- » Joseph Ferrer y Vidal, catalá, silvelí.
- » Joseph Vilaseca y Mogás, catalá, conservador.
- » Joan Coll y Pujol, catalá, planista.

PROVINCIA DE GERONA

- D. Lluys Canalejas Mendez, castellá, canaleji.
- » Albert Camps y Armet, catalá, silvelí.
- » Tomás Roger y La Rosa, catalá, conservador.

PROVINCIA DE LLEYDA

- D. Manel Allende Salazar, castellá, silvelí.
- » Antoni Berrol y Folch, castellá, silvelí.
- » Manel Agelet, catalá, sagastí.

PROVINCIA DE TARRAGONA

- Sr. Marqués de Vista Bella, castellá, silvelí.
- » Marqués de Tamarit, catalá, carlí.
- D. Ernest Castellar, catalá, polavieji.

UNIVERSITAT DE BARCELONA

- Sr. Marqués de Magaz, castellá, silvelí.

SOCIETATS ECONÓMIQUES DE CATALUNYA

- Illtm. Sr. Bisbe de Vich, catalá.

Total quinze; dels quins deu catalans y cinch castellans, y per la seva filiació política, deu conservadors y tres liberals dels diferents bandos en que s' divideixen aquestos partits; un carlí y un independent.

La Universitat de Barcelona, lo primer centre docent de Catalunya, ha continuat donant lo trist exemple de nombrar pera representarla á un foraster: en cambi les societats econòmiques, fugint de comparses polítichs, han nombrat son representant al Bisbe de Vich, electe de Barcelona, que ha demostrat ab fets son amor al pays y á Catalunya, per quin motiu les hi endressém lo nostre humil pero calorós aplauso.

Los encasillats se 'n han emportat, com de costum, la major part dels puestos.

Los diputats junt ab los senadors, forman un total de cinquanta nou representants en Corts de Catalunya dels quins quaranta quatre son catalans. Si entre ells hi hagués unió y anteposessin los interessos de Catalunya á les seves preferencies polítiques, molt podrien fer y molt se 'n podrie esperar, sobre tot avuy en que es molt fácil hagin de lluytar contra l' uniformisme que constituheix lo llas d' unió dels polítichs centralistes de tots colors y de totes tendencias. ¿Ho ferán? No 'ns atrevim á esperarho.

B.

Notes electorals

En les eleccions de senadors celebrades á Gerona diumenge passat, van guanyar los senyors don Lluys Canalejas, don Albert Camps y don Tomás Roger, es dir, dos encasillats y un no encasillat; essent derrotat l' encasillat senyor Marqués de Velada.

Se pot dir que no hi hagué lluyta, porque encara que 'l governador recomanava la candidatura oficial íntegra, no l' ajudaren cap dels diputats á Corts elegits, que al revés de lo que s' acostuma en aquests casos brillaren per la seva ausencia y fins de sota ma apoyavan al senyor Roger. Perxó 'l Marqués de Velada se quedá tant endarrera y 'l senyor Roger pujá quasi bé tant amunt com los dos encasillats triomfadors.

Per la seva filiació política, los nombrats resultan ser un canalejista, un silvelí y un conservador; acabant de quedar clavatejada en la elecció de senadors la derrota soferta pels puigcerveristes de la provincia en la elecció de diputats.

Lo succehit dona lloch á treuren una pila de conseqüencias pera la marxa política de la provincia. En primer terme se 'n deduheix que entre 'l senyor Ro-

ger y 'ls capítossos del silvelisme aquí s' ha restablert la armonia que fá temps havia dexat d' haverhi. En segon terme resulta que la inteligencia entre 'ls silvelíns y 'ls liberals qu' avans s' apoyava en l' element puigcerverí y radicava en lo districte de La Bisbal, avuy s' apoya en l' element canalejista y radica en lo districte de Gerona. Ara potser s' explicarán los polaviejíns, que no ho sabían entendre, porque 'l Marqués de Camps va anar encasillat per Olot y no per Gerona; com es fácil que s' espliqui tothom moltes altres coses que s' veuhen venir ab motiu de les próximes eleccions municipals.

De tots modos y sien les que vulgan les cábales que 'ls polítichs que mangonejan portan entre mans, la provincia hi ha guanyat en lo sentit de que en lloch de dos senador castellans y cuneros que 'l peternal govern de Madrid li havia assignat, no n' tindrà més que un, lo senyor Canalejas; y en lloch d' un sol catalá y conegut de la gent, ne tindrà dos, los senyors Roger y Albert Camps. ¿Cóm s' ha fet porque 'l candidat castellá y cunero tingués més vots que cap dels dos catalans elegits enclós d' ells l' encasillat? Misteris de la política.

Se comença ja á parlar de les próximes eleccions municipals. A Gerona s' han de nombrar deu regidors: tres pel districte ó barri primer, dos pel segon, tres pel tercer y dos pel quart.

De candidatura oficial, que sapiguém, encare no hi ha res fet. Lo probable es que la confeccionarán los herrestes, ó sia la coalició de liberals, carlíns, republicans y fins alguns integristes devots tots del senyor Canalejas, que avuy manan en la ciutat y comptan ab la protecció dels capítossos silvelíns, que no poden formar candidatura propia porque á Gerona ab prou feynes son mitja dotzena 'ls afiliats al silvelisme. En tant poden comptar ab dita protecció, que s' assegura qu' un diputat silvelí ha ofert ja al senyor Boxa lo nombrament d' arcalde de R. O. pel cas de sortir elegit. Opiném que la candidatura á que 'ns referim, per lo dit y per altres rahons que tothom sab, s' emportará la majoria y ferá per manera que resultin predominant en l' Ajuntament, com vé succehint fa temps, los interessos dels de fora portal.

Los únichs que per ara han format candidatura d' oposició son los de la fusió republicana. En la reunió que al objecte celebraren, foren rebutjades les candidatures d' alguns senyors que, encara que 's diuhen republicans, no han tingut reparo en votar y treballar contra candidats republicans en les eleccions passades y en altres, per les seves particulars conveniencias. Los candidats proposats per la Fusió republicana creyém que son cinch.

També corre la veu de que sortirá una candidatura neutre, que 's diu treballan de comú acort los polaviejíns ab alguns carlíns é integristes, candidatura que no volen que tingui color polítich.

Per últim sonan los noms d' alguns particulars que tenen moltes ganes de ser de l' Ajuntament y que treballan cada hu pel seu compte.

En lo próxim número, ne sabré ja bona cosa més.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT. — Sessió del 26 d' Abril — (2.ª convocatoria.) Reunits cinch concejals baix la presidencia del Sr. Boxa, prengueren los següents acorts:

- Aprobar la acta de la sessió anterior.
- Id. comptes que importan 29.50 ptas.
- Declarar prófugos al xicots Ramón Ramis y Padri y Gayetà Mas y Roca.

Consignar 100 ptas. pera enviar á Barcelona als pobres que no son naturals de Gerona y que han vingut d' aquella ciutat.

AJUNTAMENT. — Sessió del 3 de Maig. — (2.ª convocatoria.) — Baix la presidencia del Sr. Boxa, se reuniren 6 concejals, prengueren los següents acorts:

- Aprobar la acta de la sessió anterior.
- Id. comptes de import total 1.570.70 ptas.
- Aprobar la distribució de fondos pel mes de Maig que puja 41.633.74 ptas.
- Concedir permís d' obras á don Joseph Pujadas y á don Joseph Portas.

Trasladar á la casa n.º 10 del carrer de las Hortas lo colégi electoral que s' instalava avans en la estació central de electricitat.

Deixar vuy dias sobre la taula lo projecte de reforma de les ordenansas municipals.

Deixar vuy dias sobre la taula lo projecte de prolongació, reedificació y ensanche dels carrers desde el Nou á la plassa de Sant Agustí.

Aprobar l' extracte dels acorts pera sa publicació en lo *Butlletí*.

Axi com als primers dies de la arribada á la nostre ciutat del nou governador senyor Montaner nos complaguerem en fer constar qu' havia donat ordres de fer cessar lo joch, desvergonyidament ensenyorit de la provincia; axi 'ns correspon ara fer constar també que 'l joch no ha cessat, ó si va cessar de moment ha tornat á reprendre ab tot delé les seves tasques. Al dir exó no 'ns referim, com algú

podria presumir, á lo qu' hagi pogut passar y que al present ignorém en les fires de Sa. Creu de Figueres, sino que 'ns referim á altres poblacions. D' una d' elles sabem que tots los dies de mercat s' hi juga fort, y no fá gayras dies se 'ns va queixar un amic nostre de que á un seu masover li havien plumat més de centvuytanta duros, ab la circumstancia agravant de que 'ls óners que 's va jugar no'geran tots seus, sino que una part levía entregarlos y pertanyian al amic que se 'ns queixava. Cridém, donchs, sobre 'l particular la atenció del senyorgovernador, y per si no n' hi hagués prou, també la del enyor Marqués de Camps y del senyor Comyn, que per la carta qu' enviaren al Brusí los suposém ab influencia decisiva en la provincia. No faltaria més sino que ni en aques punt haguessem guanyat res.

— Dijous á la tarde se varen reunir en lo despatx del president de la Diputació provincial de Barcelona, alguns representants de les entitats que deuen designar los vocals pera la Comissió de Jodificació Especial Catalana, ab assistència del president de la mateixa D. Francisco Romani y Puigdemolas; acordanse que aquelles entitats procurin fer recaure los nombraments en persones entusiastes de les Institucions de Catalunya, y que, además, procurin que 'ls individuus que formin la Comissió puguin dedicarse á treballar al objecte pera que ha sigut creada, ja que deu finir la tasca al cap de mitgany. Los reunits varen pregar al president de la Diputació senyor Romeu, que atés á que allí era 'l local ahont se reunia la generalitat de Catalunya. los hi cedís pera reunir-se en la mateixa Diputació, ahont també podria haverhi la oficina indispensable, quina petició patriótica fou ab gust admesa, accedinthi la Diputació de Barcelona.

Per ara, sabem qu' han sigut nombrats pera dita Comissió pel Col·legi de Notaris del territori, D. Francisco Maspons y Labrés y per la Academia de Jurisprudencia de Barcelona D. Enrich Prat de la Riba: tots dos amichs nostres y de Catalunya y dels quals se pot confiar per complet com del president senyor Romani, quedarà en lo lloch que li pertoca lo Dret de la terra.

— Demá diumenge se celebrará á Barcelona la festa dels Jochs Florals, honorable institució qu' ha produhit en primer terme l' amor y 'l conreu de la llengua y de les lletres catalanes y ab ell lo desvetllament de l' esperit patri de la nostre nacionalitat.

Lo GERONÉS, al associarse de tot cor á la festa, dona la més entusiasta enhorabona als autors llorejats y envia als Adjunts y al Consistori la seva felicitació.

— També demá tindrà lloch á Colonia la festa dels Jochs Florals per primera vegada, quina institució 's deu al literat alemany En Joan Fastenrath, molt conexedor de la nostre literatura y mantenedor que fou anys enrera dels Jochs Florals de Barcelona. Hi han enviat rics premis l' Ajuntament y 'l Consistori del Jochs Florals d' aquesta última ciutat y 's diu que será elegida Reyna de la festa, S. M. la Reyna de Rumania.

— Hem tingut lo gust de rebre la visita de *L' Olot* que ha reanudat altre volta la seva publicació fá temps suspesa. Desitjém que 's lliuri d' entrebanchs pera poder treballar ab ardor y constancia eu bé de la patria catalana.

— Aviat s' inaugurarà á Vilanova una agrupació ó associació catalanista composta de bon nombre d' socis que 's proposa adherirse tot seguit á la «Unió.» Rebin per endavant lo nostre saludo germanívol.

— Fou extraordinari lo nombre de forasters que acudí á Figueres lo die de Sta. Creu, ab motiu de les fires y festes d' aquella ciutat.

— Lo jovent perpinyanés del barri de la estació de la capital rossellonesa, celebrá los dies 25 á 26 del passat abril una vetllada recreativa, quina primera part composta de música y poesia se féu en sa quasi totalitat en llengua catalana. Veus aquí alguns dels números de la aludida vetllada: *Corrandes*, vals, per Lluys Pellissier; *Barcarola catalana*, cantada per Escande, lletra d' En Justí Pepratx; *Los fills del Canigó*, lletra de Mn. Jascinto Verdager, solo de violi per En Glacial, música de Candi; *La fra d' Illa*, poesia per l' Ablard Assicle, llegida per J. Delpont; *A la meua cuynera*, per F. B. Boher; *Magali*, serenata provensal d' En Frederich Mistral, y *Montanyas regaladas*, coro de guitarras y violins per Joseph Coll.

Molt nos plau que 'ls catalans de Fransa treballin pera la conservació y restauració de la nostra llengua comuna y de la música popular, estrenyent cada dia més los llassos d' afecte y germanor que 'ns unexen malgrat les fronteres polítiques y 'ls arreglos de la diplomacia.

— Hem llegit á *La Veu de Catalunya* les declaracions que feu lo senyor Marqués de Camps, diputat á Corts pel districte d' Olot, al esser interveviat per un dels redactors d' aquell periódich. Fem constar que molt de lo que digué nos agradá forsa, com també 'ns agradá molt de lo que deya en son manifest als vehíns del districte d' Olot. Ab lo senyor Camps nos passa una cosa: tant com nos agradan per regla general les seves declaracions públiques parlades y escrites, nos desagradan molts dels seus actes com á persona influent, que intervén en la marxa de la política activa de la provincia. Obri respecte d' aquesta de conformitat ab les seves declaracions, rompi ab conxorxes que cap benefici portan al país, fassi que imperi aquí la justicia y no la influencia y la recomanació, allunyi dels carrechs públichs y de les oficines als afamats y vividors, y no li regatejarem lo nostre aplous. Per era, sentim no poder alabar més que les seves paraules.

— En pochos dies s' han constituhit tres Agrupacions Catalanistas que sollicitan l' ingress á la Unió.

Una d' ellas es á Sans, composta dels elements més va-

liosos d' aquell antich poble y en la que hi entrarán elements del extingit municipi de las Corts de Sarriá y del barri d' Hostafranchs. Componen la Junta Directiva los senyors següent: Dr. Ramón E. Bassegoda, metje, President; Pere Riera, escriptor y propietari, Vis-president; Francisco Vergés, flequer, Tresorer-bibliotecari, Joan Riba, del comers, Vocal, y Enrich Laporta, advocat, Secretari.

Altra agrupació Catalanista s' ha constituhit al poble de Sant Andreu de la Barca. La Junta Directiva es la següent: President, Magí Amigó; Tresorer, Andreu Archs; Secretari, Antón Jansana; Vocals, Alfons Font; Joan Amigó y Francisco Canals.

Y «Lo Somatent», Associació Democrática Catalanista, en lo carrer del Hospital d' aquesta ciutat, de la que ja parlarém Son President y Secretari respectivament, los senyors: Lluís Riera y Aldavert y Jaume Arquer.

— Llegim:

«De no topat ab entorpiment inesperat, probablement dintre poch temps la hermosa vila de Blanes contarà ab un port de refugi per embarcacions petites. L' encarregat del projecte es l' enginyer de canals, camins y ports don Vicents Salina, quin senyor está treballant en los estudis preparatoris.

Aquesta idea, que ha sigut per molt temps lo somni daurat d' aquells vehíns, será realizada per una societat particular constituhida al efecte entre 'ls fills de la població y forasters que passen los estius á dita vila, per iniciativa y ab la decidida cooperació de bon nombre de socis del Real Club de Regatas d' aquesta ciutat, quins senyors s' han emprés aquesta tasca ab lo bon desitj de constituhir aquella vila en estació del sport náutic, á semblansa de las que existeixen en las costas del Mediterrani francés é italia. Lo tráfeh marítim y 'ls pescadors d' aquella població y dels voltants poden estar d' enhorabona.»

— En la Exposició anyal de Belles Arts que va inaugurar-se á París fá pochos dies, cridan l' atenció, segons diu la premsa, dos escultures del artista olotí en Miguel Blay, tituladas «La Fé» y «La Esperansa».

— Diumenge passat, 7. se va reunir lo Consell General de la Unió Catalanista en son local del carrer de la Canuda, assistinthi gran número de representants de societats, agrupacions y periódichs de Catalunya. Després d' acordarse, á proposta de la Presidencia, que constés en acta 'l sentiment ab que s' havia enterat de la mort del digne company de causa é eudividuu de la Junta Permanent nostre estimat amic D. Jaume Arús, de Vilassar de Mar, se procedí á la elecció de la nova Junta de la Unió Catalanista, que va quedar constituhida en la següent forma: President, D. Francisco Romani y Puigdemolas; vis president, D. Joseph Franquesa y Gomis; tresorer, D. Joaquím Botet y Sisó; vocals, D. Juan Permayor, D. Angel Guimerá y D. Frederich Renyé, y secretari, D. Lluís Marsans.

— Ha mort fá pochos dies á Vilassar de mar lo notari d' aquella població D. Jaume Arús y Font, entusiasta catalanista, un dels fundadors de la Agrupació d' aquella vila é individuú que era de la Junta permanent de la Unió. Deu hagi acullit la seva ánima en lo cel y enviém á tota la seva familia la expressió de nostre sentiment.

— Durant la derrera setmana d' Abril visitá la nostre ciutat lo distingit escriptor D. Gabriel Puig y Larraz, de la Comissió del mapa geològic de Espanya é individuú corresponent de la Reyal Academia de la Historia.

— La setmana passada contragueren matrimoni en la capella de Sant Narcís, lo fill de nostre estimat amic lo notari de Banyolas D. Narcís Moner, ab la simpática senyoreta de aquella vila donya Maria Busquets, nevoda de nostre consoci don Prudenci Xifra. Rebin nostre enhorabona.

— A última hora hem sabut qu' han sigut nombrats pera la Comissió especial de codificació del Dret catalá, pel col·legi d' advocats de Barcelona D. Joaquím Almeda y Roig, y per l' Academia de Dret, D. Martí Trias y Domenech.

Lo col·legi d' advocats de Gerona nombrará al catedrático de la Universitat catalana D. Joan de Deu Trias y Giró, per haverho demanat la major part dels col·legiats y comptar ab majoria en la Junta de Govern.

LLIBRES REBUTS

Le Journal des Pyrénées-Orientales. La part literaria del número d' Abril de aquesta revista mensual, dirigida per En Joseph Payret, y que 's publica á Perpinyá, desenrolla 'l següent sumari: *Le Site de Saint-Maurice*, per P. Catalá; *Impressions de voyage*, per Gualdric; *Bibliographie Roussillonaise* (continuació), per P. Vidal; *La llebra y 'l tortugat*, (faula), per Divis; *De Mirca* (acabament), per J. Capelle; *El Canigó* (poesia), per Carles Sabaté; *Origines et historie de las rues de Perpignan* (continuació), per J. Guibaud; *Endecimalles; C' est l' aurore caline...* (poesie), per F. Saisset; «*Lou Parol de la Guidete*» (fragment del acte segon de la comedia catalana en dos actes qu' acaba de publicar lo colaborador de dita revista que firma Estebano). Com los anteriors, aquest número va ilustrat ab interessants grabats.

VARIETATS

DE MARCA

Molt deu lo Rosselló al lltm. Pere de Marca. Es cert qu' aquest prelat no era natural de la nostra provincia, mes per rahó dels treballs que va fer en aquest país, mereix figurar en la galeria de les ilustracions formada pel *Journal Illustré des Pyrénées-Orientales*. Fou diplomático: á n' ell denhen la nacionalitat francesa lo *Confiant* y la *Cerdanya*. Fou historiayre, y 'ls erudits l' admiran com á l' eminent autor de la «*Marca Hispanica*», á quina fount ab tanta frequencia acuden. Fou hagiograf, y son nom es particularment volgut pels Perpinyanesos, donchs escrigué, lo primer, un treball sobre 'l bras esquerre de St. Joan Baptista, ara poch motiu de festes brillants en aquella vila.

ANUNCI JUDICIAL

EDICTO

Por el presente y en virtud de lo dispuesto por el señor Juez de este partido, en providencia dictada en los autos ejecutivos instados por doña Josefa Rigau y Nadal contra don Salvio Turón y Texidor, vecinos de esta ciudad, sobre reclamación de cantidades, se sacan a pública subasta, por término de la ley, y se rematarán a favor del mejor postor, en el día treinta del actual y hora de las doce de su mañana, en el local de costumbre del Juzgado de primera instancia de este partido, las fincas siguientes:

Una casa situada en esta ciudad y calle del paseo del Cármen, antiguamente sin número, y en la actualidad de número seis, de planta baja, entresuelo y un piso con un huerto a la espalda, de superficie ciento ochenta y nueve metros cuadrados, y linda por la derecha Norte con la calle y camino que conduce a las canteras, por la izquierda mediodía con Francisco Sabater, por la espalda oriente con D. Francisco Detrell, y por el frente poniente con dicha calle Paseo del Cármen. Su valor es el de diez mil pesetas.

Un trozo de terreno con las edificaciones en el mismo levantadas, sita en el término de esta ciudad y afueras de la Puerta del Cármen formando una superficie de quinientos treinta y un metros, sesenta y siete decímetros cuadrados, y linda por el frente norte con el camino que conduce al Parage llamado Vista Alegre y a las montañas de las canteras, por la derecha saliendo; oriente con doña Dolores Barril, por la izquierda poniente con doña Ana Prats y Coll, y por la espalda, mediodía parte con D. Narciso Jubany, y parte con la finca que se dirá. Cuyo valor es de cinco mil pesetas.

Otra porción de terreno, también con las edificaciones en él existentes, de cabida trescientos cuatro metros cuadrados, sita en esta ciudad y afueras de la puerta del Cármen y terrisrio llamado Camp del Cementiri, lindante a oriente con D. Narciso Jubany, antes D. José Turón, por mediodía con los herederos de D. Domingo Burgos, mediante un camino; por poniente con D. Narciso Perez y por norte, con la finca anterior, antes D. Salvador Daniel y más antes con Ana Prats. Valorada en cinco mil pesetas.

Y una porción de terreno solar con las construcciones en el mismo hechas, sita en esta ciudad y parage llamado Camp del Cementiri, en la calle del Cármen, de cabida sesenta metros cuatro decímetros superficiales, que linda, al mediodía, con los herederos de D. Domingo Burgos, mediante camino, a la derecha poniente y espalda Norte con D. Narciso Perez, y a la izquierda oriente con D. Salvio Turón. Su valor es el de mil pesetas.

Las anteriores fincas se subastarán en lotes separados bajo las siguientes condiciones: que para tomar parte en la subasta deberá depositarse previamente en la mesa del Juzgado ó establecimiento designado al efecto, el diez por ciento del tipo de valoración: que no se admitirá postura que no cubra las dos terceras partes del avalúo. Vendrán a cargo del comprador, los gastos de subasta, traspaso, otorgación de escritura, y cuantos gastos ocasionen dicho traspaso: Y que los títulos de propiedad de las fincas se hallan suplidos por las certificaciones del Registro, con lo cual deberán conformarse los licitadores.

El remate podrá hacerse en calidad de ceder a un tercero.

Dado en Gerona a tres de Mayo de mil ochocientos noventa y nueve. — Por mandato de Su Sría. — Fernando M. Casadevall, Habilitado.

SECCIÓ COMERCIAL

Mercat de Gerona del dia 29 d' Abril

Table with 3 columns: Especies, Mesures, Pessetes. Lists market prices for various goods like Blat, Mestall, Ordi, Ségol, Civada, Besses, Mill, Panís, Blat de moro, Llobíns, Fabes, Fabó, Fassols, Monjetes, Ous.

SECCIÓ RELIGIOSA

Santoral

- Dissapte 6. — St. Joan ante portam latinam.
Diumenge 7. — St. Estanislau.
Dilluns 8. — La aparició de St. Miquel Arcàngel.
Dimars 9. — St. Gregori Nazianceni.
Dimecres 10. — St. Antoni.
Dijous 11. — LA ASCENSIÓ DEL SENYOR. Sts. Pons, Eudalt, Avelí y Anastasi.
Divendres 12. — St. Domingo de la Calzada.
Dissapte 13. — St. Pere Regalat y St. Mús.
Diumenge 14. — La Mare de Deu dels Desemparats. St. Bonifaci y Sta. Corona.
Dilluns 15. — St. Isidro llaurador.

Quaranta Hores.

Lo dia 6 en la iglesia de les Beates; dels dies 7 al 13 en la de les Bernardes; los dies 14 y 15 en la de St. Pere.

Gerona. — Establiment tipogràfic de Pacis Torres. Plassa de la Constitució, 9.

del rey d' Espanya don Lluys de Haro, y comensar les negociacions que conduhiren al celebrat Tractat dels Pirineus. Lo cardenal necessitava un home que conegués perfectament los limits y les fronteres dels dos regnes y que pogués, si convenia, apoyar les seves pretencions ab texts y documents autèntichs. Marca era fet exprés pera aquesta missió.

Fóu enviat, efectivament, a St. Joan de Luz, y estigué present en varies conferencies que 's tingueren junt al Bidasoa, en la illa dels Faysans.

De conformitat a l'art. 42 del tractat dels Pirineus, los nous limits dels dos regnes a Catalunya, devian esser senyalats per comissaris de les dos potencies. Lluys XIV encarregà aquesta nova negociació al arquebisbe de Tolosa, donantli per colega al bisbe d' Orange, Jacinto Serroni. Los delegats francesos reberen l' orde d' anar a Perpinyá pera determinar, d' acort ab los comissionats espanyols, lo lloch y die en que havien de celebrarse les conferencies.

En una carta que escrigué desde nostre ciutat als delegats espanyols, lo 8 de mars de 1660, En Marca los hi donava a triar entre Ceret, Canet, Illa, Prades y Figueres. Aquesta última població semblá poch apropiós per una estada bastant llarga: la guerra l' havia mitg destruhida. No obstant, Figueres fóu lo lloch escullit alguns anys després, en 1665, pera conferencies consemblants. Lo marqués de Mortara, virey de Catalunya, preferí Ceret. En Marca y En Serroni hi comparegueren lo 16 de mars. los delegats espanyols hi arribaren quatre dies més tart, Fóren D. Miquel Salva de Valgornera, Cavaller de la Orde de Santiago. home de caracter serio, auster, quasi trist; y D. Joseph Romeo Ferrerio, de Tortosa, poeta a ratos perduts, d' humor fàcil y alegre. Sortits de Barcelona arribaren a Gerona, lo 10 de mars, pera fer saber la seva vinguda. Lo 12 los comissionats francesos respongueren que tot estava a punt. Arribaren un dissapte. lo 20 de mars. L'endemà era l' Diumenge de Rams.

Les conferencies se devien celebrar atenentse a la basamentada per Mazarino y estipulada en lo tractat dels Pirineus, de que 'ls monts limitrofes y divisoris dels dos territoris «son los que separan desde la més llunyana antiguitat les Galies d' Espanya». Calia, donchs, un treball d' erudició difícil y delicat.

J. CAPEILLE.

(Acabará) (Trad. del Journal del Pyrénées-Orientales.)

SECCIÓ LITERARIA

FLORS D' ATMETLER

(ÍNTIMAS)

La Vall es muda. Entre la espesa boyra surt á ulladas lo sol com per besá a la terra, que anyorantho esgrogueheix... y mor.

L' ayre glassat va reunint las fullas que cahuen del brancám y empenyentlas suaument, las arrecona en lo cor de la Vall.

Las va acostant allí ahont l' Estiu vessava son perfum més ayros, allá ahon descansan fins la Primavera ilusions y recorts.

...Y 'l sol se va enlayrant, sortint a ulladas, caminant pel cel gris... La Vall mor, l' Hivern ve... lo sol no escalfa...

Avuy tampoch la he vist!... EDUARD GIRBAL JAUME.

ÍNTIMA

T' enrecordas d' aquella caminada? Qu' hermosa era la nit! Dolsament en mon bras arpenjada seguías ab dalit.

Aparellats també 'ls demás seguían, á peu, parlant cantant; en las tartanas los papás dormían, las mamás... vigilant.

Perqué 't contés, baixet, a cau d' orella secrets dels meus amichs, me prometías fer que algún jora ella calmés los meus fatichs;

y avuy, perquè a cobrar me dono ayre lo dols preu, guanyal bé, m' he de sentir ¡de tú! que só enredayre, xerrayre y tafané...!

M. ROCAMORA.

Pere de Marca nasqué a Gan (Baxos Pyreneus), lo 24 de Janer de 1594. En sa familia noble y antiga, comptava ab individus qu' se havian distingit en la magistratura. Variat desde l' etat de set anys al col·legi d' Auch, dirigit pels Jesuïtes, s' hi feu notar per ses qualitats y per sa intel·lectualada inteligencia. Acabades les humanitats, seguí los cursos de la Universitat de Tolosa, y avans dels vint anys s' havia inscrit com advocat en lo jutjat de Pau. Son talent li valgué 'l ser nomenat conseller en lo Consell Superior d' aquesta ciutat a l' etat de vint y un any. Lo peripetie més esplendorós s' obria al devant seu.

Lo 4 de Juny de 1618 contragué matrimoni ab Margarida de Forgues, filla única d' una de les cases més riques y de més nomenada de la capital del Bearn. La seva felicitat conjugal, empero, no fou de durada, Pere de Marca perdé la seva esposa en lo transcurs del any 1631. Aquesta pérdua crudel l' afectà molt; com a verdader sabi sapigué enbolgir son dolor ab la soletat y l' estudi. Lo periode de la seva vida comprés entre 'ls anys 1631 y 1640, fóu pera ell una temporada de travalls incessants. Exerciá llavors lo càrrech d' Intendent de Justicia.

En aquesta temporada fóu també quan pensá seriament en pendre Ordres. Un tractat de l' EUCARISTIA que escrigué llavors demostra no solzament la seva gran fé, sinó ademés la seva afició als estudis eclesiástichs, senyal inequívocable de vocació. Dedicá 'ls seus ratos perduts a recullir los materials pera la seva HISTORIA DEL BEARN, digne costat de la seva futura MARCA HISPANICA.

Com la seva reputació s' anava agrandint cada dia, En Marca fóu nomenat Conseller d' Estat a Paris l' any 1640. Aná a séure 's en lo Parlament en circumstancies crítiques. Era l' época en que 's disputava entre juriconsults y teòlechs la famosa qüestió de les llibertats de l' Iglesia galicana. Sa posició, sa influencia, son prestigi li imposaren lo deber de pendre part en aquestes discussions. Compongué fins, ab aquest motiu, una obra titulada: DE CONCORDIA SACERDOTII ET IMPERII. Aquest volúm impregnat de doctrines liberals, aparegué en 1641. Una nova pena l' ingué de sofrir aquest any mateix. Son pare morí a Pau. Aquest contratemps fixá d' una manera definitiva la seva vocació.

Lo Rey lo nombrá bisbe de Conserans; pero Roma s' oposá a la elecció feta per Lluís XIII, per rahó del llibre CONCORDIA que la congregació de l' Index acabava llavors de condemnar.

«Ocupava 'l trono Lluís XIV, sots la regencia de la seva mare, quan Catalunya de més en més descontenta dels Francesos comensava a demanar a Espanya la seva liberació. Aquest radical cambi en les disposicions dels Catalans, fent temer a la Regent la pérdua de la conquesta mellor del precedent regnat, cregué son govern prevenir-la nomenant pera aquesta província un alt administrador, que ab lo títol de visitador general, devia ocuparse exclusivament de la reforma dels abusos atentatoris als privilegis dels habitants.... Aquest visitador general fóu Pere de Marca. (1)

Lo bisbe elet de Conserans permanesqué set anys a Catalunya. Fóu en aquest pays, com diu son biógrafa «un noble y digne representant de França. Los poch defectes personals desaparexen, sempre y quan se tracta de l' interés del rey y de la grandesa de la patria.» (2)

Per altre part De Marca havia prés la seva situació com un passador. Durant la seva permanencia a Catalunya, treballá pera aplanir los obstacles que dificultavan lo seu nomenament de bisbe. Tot lo mal li venia de la seva obra posada en l' Index. La refondí per complert y 'n doná una edició corretgida. La Cort de Roma recompensá aquest acte d' abnegació acceptant lo nomenament real. Era l' any 1648: De Marca se disposá llavors pera rebre les Ordres. Ordenat de prebere a Barcelona lo 2 d' abril d' aquest mateix any, lo 26 del següent octubre fóu consagrat bisbe a Narbona, en la iglesia dels Sants Just y Pastor, per Claudi de Rebé (3). Climent de Bauzi, bisbe de Beziers, y Nicolau Pavillon, bisbe d' Aleth, lo futur campió del Jansenisme en lo mitgdie de Fransa, assistiren al prelat que 'l consagrá.

Tornant a Catalunya passá per Perpinyá, ahont a prechs del Capítol, administrá als infants de la ciutat lo sagrament de la Confirmació: visitá luego Elna y entrá de nou a Barcelona pel mes de novembre.

Malgrat son víu desitg d' esser rellevat de ses funcions de visitador general, hagué de continuar a Espanya tres anys més de passo. A la fi, en 1651, lo novell bisbe pogué reunir-se ab sos fidels Conserans. Ab prou feynes feya un mes que era en aquesta ciutat, se trobá inesperadament designat pel rey pera l' arquebisbat de Tolosa. Prompte sobrevingueren noves dificultats que retardaren l' expedició de les butlles pontificies. Innocent X no 'ls hi expedi fins al cap de dos anys del seu nomenament pel rey.

La guerra entré Fransa y Espanya anava durant ab alternatives de victories y de derrotas. En Mazarino s' havia traslladat a St. Joan de Luz pera tractar ab lo representant

(1) Henry, Hist. du Roussillon, tom II, pl. 412. (2) Act. Dubarrat, Hist. de Bearn, en 4.º, Pau, 1891, pl. 98. (3) Claudi de Rebé, arquebisbe de Narbona, es autor d' un Episcopatí d' Elna, inédit, conservat en la Bibliot. del Seminari major de Perpinyá.

Guía del viatger en la Comarca

Amer — Estació fèrrea. Ferrocarril de Gerona á Olot y carretera de Sta. Coloma á Olot y de Gerona á Anglés á 18 k^m. de Gerona.

Anglés — 14 k^m. de Gerona. (Vegis lo dit referent á Amer).

Arbucias — 36 k^m. de Gerona. Carretera de Hostalrich á Sant Hilari Sacalm.

Armentera — 27 k^m. de Gerona. Prop la carretera de La Bisbal á Figueras.

Bagur — 44 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona á Palamós per La Bisbal y Tramvia de Flassá á Palamós. Camí vehinal desde Palafrugell. Població marítima.

Banyolas — 14 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona á Olot. Aiguas sulfurosas.

La Catalana — Ferreteria, quincallería y mercería. — Mercadal 7 y Plassa de la Constitució 1.

Besalú — 41 k^m. Carreteras de Gerona á Olot y de Figueras á l'última població.

Blanes — 32 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. B. y F. Banys de mar.

Cadaquers — A 34 k^m. Camí vehinal desde Rosas. Banys de mar.

Caldas de alavella — 16 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. á B. y F. Carretera desde Llagostera. Aiguas termals. Establiment del Srs. Prats y fill. — *Vichy Catalá*. — Cotxes de abdos establiments á tots los trens.

Calonge — 27 k^m. Carretera de Sant Feliu de Guixols á Palamós.

Camprodón — 59 k^m. Per Vich y per Olot passant per Sant Joan de las Abadessas.

Cassá de la Selva — 12 k^m. Estació en lo ferrocarril de Gerona á Sant Feliu de Guixols y carretera de idem.

Castell d' Aro — 25 k^m. (Id. anterior).

Castelló d' Ampurias — 41 k^m. Carretera de Figueras á Rosas.

Figueras — 32 k^m. Estació ferrocarril de T. á B. y F. Carretera de Barcelona á la Frontera y limit de la carretera de Olot, La Bisbal y Rosas.

Gerona — Capital de Provincia. — Audiencia. — Jutjat de 1.ª instancia. — Sucursal del Banch d' Espanya. — Institut de 2.ª ensenyansa. — Museo provincial. Estacions dels ferrocarrils de T. B. y F., de Amer y de Sant Feliu de Guixols.

Fonda Peninsular (Antiga de St. Antoni). — Carrer Nou.

Café Norat. — Rambla de la Llibertad.

Encesa y C.^a, en comandita. — Farinera. — Carretera de Barcelona.

E Barangé y fills. — Fábrica de sabó á Gerona, Grallers y Barcelona.

Pérez, Sauri y Noguera. — Fabrica de ciments y cals hidráulica. — Industria 2.

Fills de Esteve Garriga. — Magatzems de vins y arros. — Carretera de Sta. Eugenia y Plassa del Marqués de Camps.

P. Lliurella y C.^a — Mechero GOLDEN. — Industria nacional. — Fabricació de manguitos pera incandescencia per gas. — Plassa del Oli, 6.

J. O. Carbó. — Camisería y confecció de roba blanca per senyora. — Plateria 30. — (Quatre cantons).

Saliet y C.^a. — «La Gerundense». — Fábrica de paper continuo.

Sucesors de Pau Cassá. — Gran magatzem de paper pintat pel decor t. de habitacions. Gran varietat de motlluras. — Constitució 11.

Hostalrich — 39 k^m. Estació ferrocarril de T. á B. y F. y carretera fins á Sant Hilari.

La Bisbal — 27 k^m. Estació Tramvia Flassá á Palamós. Carreteras de Gerona, Figueras y Palamós.

La Escala — 32 k^m. Carretera de La Bisbal á Gerona y de la estació de Sant Jordi per Verges. Banys de mar. Ruhinas de Ampurias.

La Junquera — 47 k^m. Limit en la carretera de Barcelona á Frausa. Banys de la Mercé. (Aiguas sulfurosas).

La Sellera — 16 k^m. Estació ferrocarril de Gerona á Olot, carreteras de Sta. Coloma y de Gerona á Olot

Llagostera — 24 k^m. Estació ferrocarril Sant Feliu de Guixols. Carreteras á id. y á Caldas de Malavella.

Llansá — 41 k^m. Estació ferrocarril de T. á B. y F. Banys de mar.

Lloret de Mar — 32 k^m. Carretera á la estació de Blanes, y carretera fins á Tossa.

Massanet de Cabrenys — 54 k^m. Carretera desde Figueras.

Olot — 48 k^m. Carreteras á Gerona, Figueras, Sant Joan las Abadessas y Sta. Coloma de Farnés.

Palafrugell — 41 k^m. Estació Tramvia Flassá á Palamós y carretera de Gerona á Palamós.

Palamós — 44 k^m. Estació del Tranvia de Flassá, limit de las carreteras de Sant Feliu y de Gerona.

Rosas — 44 k^m. Carretera de Figueras. Banys de mar.

Sant Feliu de Guixols — 36 k^m. Ferrocarril fins á Gerona: carreteras á Gerona y á Palamós. Establiment de banys de pila y oleatge.

Sant Hilari Sacalm — 38 k^m. Carretera á la estació de Hostalrich y á Vich. Aiguas acidulo carbonicas.

Sant Pere Escador — 27 k^m. Carretera que surt de la estació de Sant Jordi.

Sta. Coloma de Farnés — 20 k^m. Carretera desde la estació de Sils (T. á B. y F.) y carreteras á Gerona, Olot y Barcelona. Aiguas termals.

Torreella de Montgri — 32 k^m. Carretera desde la estació de Verges y desde Gerona. Banys de mar al Estartil.

Tossa — 41 k^m. Carretera desde Lloret de Mar.

Vidreras — 34 k^m. Carretera desde la estació de Sils y carretera desde Llagostera.

Viladrau — 50 k^m. Camí de ferradura desde Sant Hilari y carreteras desde Vich y estació de Banyá. Hotel Cambrinus. Centre de excursións al Montseny.

Banch Vitalici de Espanya

LA PREVISION

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companyas de segurs sobre la vida reunidas

Carrer ample 64, BARCELONA

CAPITAL SOCIAL 15 000.000 DE PESETAS.

Reservas en 31 Desembre de 1896 9.235.908 05 pts.

Capitals assegurats desde la fundació de las C.^{as} fins al 31 Dbre 1897. 203.-80.352'95 »

Pagat per sinistres, pólissas venudas y altres comptes fins igual data. 13.382.881'61 »

Delegat general en la Provincia

Joseph Coderch y Bacó

Agents en la Capital

Toribi Corominas — Aureis Boadas

DENTIFRIC ROCA

AL SALOL

El més higiènic y poderós antiséptic per evitar las caries y demás enfermetats de la boca.

Vi de Nou de Kola del Dr. Roca. — Tónico neurasténic, regulador del cor, excitant del sistema muscular y aliment d' ahorro.

Vi Iodo Tánic del Dr. Roca.

Vi Iodo Tánic Fosfatat del Dr. Roca. — De millors resultats que l' oli de feije de bacallá, y de gran utilitat per combatre l' escrofulisme, afeccions del pit y reumatisme.

Tots los vins son á basse de Jerez y Malaga legitims

De venda á casa l' autor

LABORATORI Y FARMACIA DEL DR. ROCA

(arriba del Dr. Ametller)

Cort-Real, 4.—Girona

LOD GERONÉS

PERIÓDIC PORTA-VEU

DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

Redacció y Administració: Rambla de la Llibertat 31

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona..	1 pesseta trimestre	150 pesseta trimestre
Fora..	1'25 id.	Un número sol. . . 0'10 id.

CORREUS

Entradas

Madrid.	9'30 mati.
Barcelona.	9'30 m. y 5'45 t.
Fransa	7'30 m. y 3'20 tarde
Puigcerdá y Ripoll.	5'30 m.
Olot y sa línea.	5'30
S. Feliu de Guixols	6'21 m. y 2'11 tarde
Amer y sa línea.	6'30 m.
S. Aniol y sa línea.	7'00 m.
Estanyol y sa línea.	7'00 m.

Sortidas

Madrid.	2'30 tarde.
Barcelona.	6'30 m. y 2'30 tarde.
Fransa.	8'30 m. y 5 tarde.
Puigcerdá y Ripoll	11'00 m.
Olot.	11'00 m.
S. Feliu de Guixols	9'06 m. y 5'35 tarde
Amer.	10'00 m.
Sant Aniol.	10'00 m.
Estanyol.	10'00 m.